

Tuulivoimahankkeen käynnistämisen lähetekeskustelu

Kaupunginhallitus 24.04.2023 § 137
215/10.02.2023

Eurowind Energy Oy:n aloitteesta on käyty keskusteluja mahdollisuuksista kaavoittaa tuulivoima-alue Ylöjärven Kurun keskustan koillispuolelle rajoittuen Ruoveden kunnanrajaan. Alue sijoittuu seututien 337 Kuru-Ruovesi pohjoispuolelle, Ruoveden kunnanrajan, Iso Kalliojärven ja Kuusijärven välimaastoon. Alue sijoittuisi noin 7 kilometrin etäisyydelle Kurun keskustasta koilliseen ja pääosiltaan voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaava 2040:n tuulivoima-aluerajauksen sisälle. Alustavien tavoitteiden mukaan alueelle sijoittuisi 14 tuulivoimayksikköä ja koko alueen alustava pinta-ala olisi 7 km².

Hakijana toimii Eurowind Energy A/S:n omistama tytäryhtiö. Yhtiö on perustettu keväällä 2021 Suomeen. Tanskalainen Eurowind Energy A/S on perustettu vuonna 2006 ja on Tanskan suurin maatuulivoiman tuottaja.

Maanomistus

Alueella ei ole Ylöjärven kaupungin maanomistusta. Tarkastelualue kohdistuu tiloille 461-3-84 Paappanen, 452-8-79 Kuusitaipale ja 452-1-30 Heikkilä, jotka ovat yksityisen metsäyhtiön omistuksessa. Hakijalla on sopimus metsäyhtiön kanssa.

Kaavoitustilanne

Alueella on Nimetönjärvi ja Rajalampi, joiden ranta-alueet ovat Metsä-Serlan rantakaavojen (koilliset osat) ja Kurun rantaosayleiskaavan maa- ja metsätalousaluetta. Alueella on rakentaminen kielletty.

Suurin osa alueesta on Pirkanmaan maakuntakaavassa osoitettu maaseutualueena, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Pohjoispuolella on maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltainen alue MK, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Alue on Seitsemisen ja Helvetinjärven vaikutusalueita.

Selvitysalueelle ei kohdistu arvokkaita kulttuuriympäristöjä, maisema-alueita tai luonnonsuojelualueita eikä tunnistettuja muinaisjäänneksiä. Alue ei ole pohjavesialuetta. Selvitysalueen lähellä, noin kilometri kaakkoon, sijaitsee valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Ruoveden reitin kulttuurimaisema, joka on huomioitu Pirkanmaan maakuntakaavan Tuulesta voimaa Pirkanmaalla - tuulivoimaselvityksen havainnekuviissa.

Alueelle ei kohdistu virkistysreittejä. Maakuntakaavassa Karjulan suunnalta pohjoiseen on osoitettu alueen läheltä kulkeva ulkoilureitti. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti ohjeelliset ulkoilureitit. Merkintä osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille. Alueelta noin 2 kilometrin päässä kulkee Haukkajoen melontareitti. Maakuntakaavassa osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset melontareitit. Lähialueelle sijoittuu enimmäkseen loma-asutusta mm.

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 alueella on Tuulivoima-alueeksi osoitettu alue nimellä Kyntömäki-Pikkukivijärvi (nro 22) johon nyt kaavailtu tuulivoima-alue enimmäkseen sijoittuisi. Maakuntakaavan tuulivoimala-aluemerkintä osoittaa maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida vaikutukset vakitukseen ja loma-asutukseen, luontoon, kuten linnustoon ja lepakoihin, ekologiin yhteyksiin, pohjaveteen sekä ulkoilu- ja virkistysyhteyksiin. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon asutukseen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset sekä varmistaa arvokkaiden geologisten muodostumien ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Lisäksi tulee ottaa huomioon puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ilmatieteenlaitoksen säätutkat, lentoliikenteen, tie- ja raideliikenteen ja voimajohtojen asettamat rajoitteet. Vaihemaakuntakaavatyo on vireillä. Uusissa selvityksissä ei Kyntömäki-Pikkukivi kuulu potentiaalisiin tuulivoima-alueisiin. Selvityksissä on mm. huomioitu nykyistä korkeammat myllyt sekä voimajohdon sijoittuminen alueen läheisyyteen.

Pirkanmaan ekologinen verkosto koostuu luonnon ydinalueista ja niiden välisistä ekologisista yhteyksistä. Kyntömäen-Pikkukivijärven tuulivoimala-alue sijoittuu Pirkanmaan ekologiset yhteydet -selvityksen (2014) mukaiseen luonnon ydinalueeseen, joka ei kuitenkaan ole maakuntakaavassa osoitettu merkittävä luonnon ydinalue. Alueella on laaja vanha kuusimetsä. Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tuulivoimaselvityksessä arvioitiin Kyntömäki-Pikkukivijärven (nro 22) tuulivoima-alueen vaikutuksia Pirkanmaan ekologiseen verkostoon. Kyntömäen-Pikkukivijärven tuulivoimala-alue on kooltaan noin 5 km², joka on melko pieni laaja-alaiseen luonnon ydinalueeseen verrattuna. Alueella on selvityksen mukaan erittäin hyvä tieverkko. Lisäksi Pirkanmaan liiton vuonna 2014 meluselvityksen mukaan alueelle osuu maakunnallinen hiljainen alue.

Ylöjärven maankäytön tavoitteet

Tuulivoimahankkeet ratkaistaan erillisellä yleiskaavaprosessilla.

Maankäytön ja palveluiden suunnittelu- ja toteutusohjelma eli MAPSTO asettaa Ylöjärven kaupungin viiden vuoden tavoitteet kaavoitukselle. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä MAPSTO:ssa (2023–2027) ei kaupunki ole varannut resursseja tuulivoimahankkeisiin. MAPSTO-ohjelmaa tarkistetaan vuosittain.

Ylöjärven kaupunki sitoutui kaupunginvaltuuston 4.2.2019 § 6 päätöksellä hiilineutraalien kuntien Hinku-verkoston ja kriteereihin. Kaupunki on sitoutunut tavoittelemaa 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Ylöjärven kaupungin Hinku-tiekartta vuosille 2020–2030 osoittaa, että Suomen kuntien päästöjä ovat vähentäneet merkittävästi sähkön päästöjen pieneneminen, uudistukset kaukolämmön tuotannossa ja tuulivoiman rakentaminen.

Tarkastelua

Tuulivoima-alue edellyttää yleiskaavoituksen ja laaja-alaisen selvitystyön käynnistämisprosessia. Alue sijoittuisi pääosiltaan voimassa olevan maakuntakaavan tuulivoima-alueille ja kaavan tuulivoimaselvityksen tuloksena osoitettu tuulivoimalle sopivaksi. Kyntömäki-Pikkukivijärvi sijaitsee

maakunnallisen luonnonydinalueen reunavyöhykkeellä. Näin ollen tuulivoimaa voidaan ohjata alueille, joilla on todettu tuulivoimasta koituvan mahdollisimman vähäiset haitat ympäristöön. Tuulivoimalat ovat mitoitukseltaan kasvaneet ja kehittyneet maakuntakaavan selvitysten ajalta. Näin ollen myös maakuntakaavassa tuulivoimalle varattua aluetta tulee mahdollisessa kaavaprozessissa arvioida uudelleen. Lopullinen tuulivoimala-alueen laajuus tarkentuu kaavatarkastelun yhteydessä. Samassa yhteydessä tarkentuu maakuntakaavassa osoitetun tuulivoima-alueen soveltuvuus mittakaavaltaan suuremmille tuulivoimaloille. Päätös varsinaisen yleiskaavan käynnistämisestä kuuluu hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen ratkaisovaltaan. Erityistä estettä ei kaavahankkeelle ole tiedossa. Kaavahanke edellyttää maankäyttösopimusta, jossa sovitaan mm. kaavan laatimisesta ja kustannuksista. Lähtökohtaisesti hakija vastaa kustannuksista.

Oheismateriaali

Esitys

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus käy lähetekeskustelun tuulivoimahankkeesta ja päättää tuulivoimahankkeen jatkotoimista.

Päätös

Hyväksyttiin kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus, että päätösehdotuksesta poistetaan loppuosa ”ja päättää tuulivoimahankkeen jatkotoimista”.

Kaavoituspäällikkö ja vt. kaupunkirakennejohtaja poistuivat kokouksesta tämän asian jälkeen klo 16.09.